

Rozhodnutí Nejvyššího soudu SSR ze dne 01.07.1982, sp. zn. 4 Tz 45/82, ECLI:CZ:NS:1982:4.TZ.45.1982.1

Číslo: 29/1983

Právní věta: Ak Československá socialistická republiky prevezme na žiadosť cudzieho štátu na základe medzinárodnej zmluvy trestné stíhanie svojho občana, treba dôkazy, ktoré boli pripojené k žiadosti o prevzatie trestného stíhania, na hlavnom pojednávaní vykonať podľa predpisov Trestného poriadku. Zápisnice o výpovediach osôb pripojené k žiadosti o prevzatie trestného stíhania preto nemožno prečítať ako listinné dôkazy podľa § 213 Tr. por. tieto osoby treba spravidla vypočuť osobne (§ 2 odst. 11 Tr. por.) a zápisnice o ich výpovediach spísané orgánmi cudzieho štátu možno prečítať len za podmienok § 207 odst. 2 a § 211 Tr. por. Dôkazy, ktoré boli pripojené k žiadosti o prevzatie trestného stíhania a ktoré majú vzťah k veci, je súd povinný vykonať na hlavnom pojednávaní podľa uvedených zásad a v rozhodnutí sa s nimi vyrovnáť (§ 220 odst. 3 Tr. por.).

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 01.07.1982

Spisová značka: 4 Tz 45/82

Číslo rozhodnutí: 29

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Dokazování, Převzetí trestního stíhání

Předpisy: 141/1961 Sb. § 2 odst. 11

§ 207 odst. 2

§ 211

§ 220 odst. 3

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 29/1983 sb. rozh.

Ak Československá socialistická republiky prevezme na žiadosť cudzieho štátu na základe medzinárodnej zmluvy trestné stíhanie svojho občana, treba dôkazy, ktoré boli pripojené k žiadosti o prevzatie trestného stíhania, na hlavnom pojednávaní vykonať podľa predpisov Trestného poriadku. Zápisnice o výpovediach osôb pripojené k žiadosti o prevzatie trestného stíhania preto nemožno prečítať ako listinné dôkazy podľa § 213 Tr. por.; tieto osoby treba spravidla vypočuť osobne (§ 2 odst. 11 Tr. por.) a zápisnice o ich výpovediach spísané orgánmi cudzieho štátu možno prečítať len za podmienok § 207 odst. 2 a § 211 Tr. por.

Dôkazy, ktoré boli pripojené k žiadosti o prevzatie trestného stíhania a ktoré majú vzťah k veci, je súd povinný vykonať na hlavnom pojednávaní podľa uvedených zásad a v rozhodnutí sa s nimi vyrovnáť (§ 220 odst. 3 Tr. por.).

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu SSR z 1. 7. 1982 sp. zn. [4 Tz 45/82.](#))

Na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR v neprospech obvinených Ž. B. a K. B., Najvyšší súd SSR zrušil rozsudok Okresného súdu v Rimavskej Sobote z 10. júla 1981 sp. zn. 2 T 150/81 i uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 15. decembra 1981 sp. zn. 8 To 575/81 a Okresnému súdu v Rimavskej Sobote prikázal, aby vec znovu prejednal a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Rozsudkom Okresného súdu v Rimavskej Sobote z 10. júla 1981 sp. zn. 2 T 150/81 boli obvinené Ž. B. a K. B. oslobodené podľa § 226 písm. b) Tr. por. spod obžaloby pre trestný čin rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 132 odst. 1 písm. a) Tr. zák., ktorého sa mali dopustiť na tom skutkovom základe, že 30. júla 1980 v obchodnom dome Centrum Áruház v Maďarskej ľudovej republike odcudzili tovar, a to Ž. B. v hodnote 3487 Ft v prepočte 2245,62 Kčs, K. B. v hodnote 2629,20 Ft, v prepočte 1692,43 Kčs.

Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 15. decembra 1981, keď Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. 8 To 575/81 zamietol odvolanie okresného prokurátora podľa § 256 Tr. por.

Proti uzneseniu krajského súdu podal generálny prokurátor SSR sťažnosť pre porušenie zákona v šesťmesačnej lehote uvedenej v § 272 Tr. por. Svoju sťažnosť odôvodnil tým, že súdy obidvoch stupňov hodnotili len výpovede obvinených a svedkov vypočutých československými orgánmi činnými v trestnom konaní a vôbec neprihliadli na obsah vyšetrovacieho spisu (ktorý bol preložený do slovenského jazyka) z Maďarskej ľudovej republiky. Z obsahu tohto spisu vyplýva, že obidve obvinené sa k spáchaniu trestného činu pred vyšetrojúcimi orgánmi MLR v celom rozsahu priznali a napísali o tom aj vlastnoručné prehlásenie. Aj svedkovia vypočutí orgánmi MLR E. G., K. C. a T. G. obvinené zo spáchania trestného činu v celom rozsahu usvedčujú. Preto je oslobodenie obvinených v rozpore s ustanovením § 226 písm. b) Tr. por.

Najvyšší súd SSR preskúmal v zmysle § 267 odst. 1 Tr. por. výrok napadnutého uznesenia krajského súdu, ako aj správnosť konania, ktoré mu predchádzalo a zistil, že zákon bol porušený.

V konaní pred okresným súdom neboli preskúmané všetky zhromaždené dôkazy spôsobom, ktorý predpisuje Trestný poriadok v ustanoveniach o dokazovaní na hlavnom pojednávaní. Súdy vychádzali pri svojich skutkových zisteniach predovšetkým z výpovedí obvinených po návrate z MLR, v ktorých trestný čin popierali. Ostatné vykonané dôkazy, najmä výpovede svedkov – občanov SSR – sa dotýkali predovšetkým množstva a spôsobu, ako obvinené nadobudli forinty. Z toho potom súdy dedukovali, že obvinené mali dostatok finančných prostriedkov na zakúpenie tovaru, ktorý im orgány bezpečnosti MLR odňali pri osobnej prehliadke a pri prehliadke motorového vozidla. Tieto dôkazy však súdy nevyhodnotili v súvislosti s dôkazmi, ktoré zadovážili orgány Maďarskej ľudovej republiky. Pritom okresný súd nepreskúmal na hlavnom pojednávaní dôkazy zadovážené orgánmi spôsobom, ktorý predpisuje Trestný poriadok, keď spis Mestského a okresného policajného kapitanátu v Ózde č. 513/1980 b. ü. prečítal podľa § 213 Tr. por. ako listinný dôkaz, hoci tento spis obsahuje nielen listinné dôkazy, ale aj výpovede obvinených a svedkov.

Podľa čl. 66 odst. 1 Zmluvy medzi ČSSR a MLR o úprave právnych vzťahov vo veciach občianskych, rodinných a trestných vyhlásenej vyhláškou ministra zahraničných vecí č. 91/1962 Zb. každá zo zmluvných strán je povinná na žiadosť druhej zmluvnej strany zaviesť podľa vlastných právnych

predpisov trestné konanie proti svojim občanom, ktorí spáchali na území dožadujúcej zmluvnej strany extradičný trestný čin. Podľa odseku 2 cit. článku zmluvy k žiadosti sa pripojí spis obsahujúci údaje o trestnom čine a dôkazy, ktoré sú po ruke.

Okresný súd bol preto povinný vykonať na hlavnom pojednávaní dôkazy, ktoré zadovážili orgány MLR a ktoré majú vzťah k veci, podľa predpisov československého trestného poriadku a v rozhodnutí sa s týmito dôkazmi vyrovnáť (§ 220 odst. 3 Tr. por.).

V spise sú ďalej zahrnuté výpovede svedkov K. C., E. G. a T. G., zamestnancov obchodného domu Áruház v Ózde. Títo svedkovia tvrdia, že obvinenú K. B. pristihli v obchodnom dome pri odcudzovaní dáždnika a bielizne a okrem toho v čase, keď sa nachádzala v obchodnom dome, našli u nej tovar v hodnote 1395,80 Ft, ktorý nebol zaplatený a ktorého pôvod nevedela preukázať. Vzhľadom na to, že výpovede týchto svedkov majú podstatný význam pre vec, neprichádza do úvahy ich prečítanie na hlavnom pojednávaní podľa § 211 odst. 1 Tr. por. Okresný súd mal preto rozhodnúť, či týchto svedkov, prípadne niektorých z nich, treba vypočuť osobne alebo či možno ich výpovede prečítať podľa § 211 odst. 2 písm. a) Tr. por. V tejto súvislosti treba uviesť, že skutočnosť, že svedok je cudzím štátnym občanom a má trvalý pobyt v cudzine, sama osebe nemôže viesť k záveru, že svedok nemôže byť osobne vypočutý pred československým súdom pre nedosiahnuteľnosť. Podľa čl. 4 a 7 cit. zmluvy možno svedka predvolať z MLR pred československý súd a tu ho vypočuť, ak sa dobrovoľne ustanoví. Nemožno však voči nemu použiť donucovacie opatrenia (§ 98 Tr. por.) na zaistenie jeho prítomnosti. Preto sa v danom prípade môže stať svedok nedosiahnuteľným len vtedy, ak sa na predvolanie československého súdu dobrovoľne neustanoví. Len v tomto prípade by boli splnené podmienky pre prečítanie jeho výpovede podľa § 211 odst. 2 písm. a) Tr. por. vzhľadom na to, že s ustanovením sa svedka z MLR nie sú inak spojené osobitné problémy technického alebo hospodárskeho charakteru.

Pretože okresný súd nepostupoval uvedeným spôsobom a vo veci rozhodol v podstate bez zreteľa na dôkazy zadovážené orgánmi MLR, porušil zákon.